

Myndighetssamråd inför ny planerad bergtäkt vid Länna, Uppsala kommun

När: 2024-02-14

Var: Teams

Deltagare: Uppsala kommun: Robin Hagblom och Mattias Hogvall

Länsstyrelsen: Marie Låås, Cecilia Andersson, Ulf Fransson (kultur) och Gabriel Bernhardsson

Holmen Bergprodukter AB: Jonas Ulander, Camilla Jonsson och Lars Eriksson (EMKAB)

Agenda:

- Presentation av deltagare
- Kort info om Holmen och behov som Jonas drar
- Kort info om projekt Länna som Lars drar.
- Uppsala kommun lyfter frågor och framför synpunkter
- Länsstyrelsen lyfter frågor och framför synpunkter
- Avslut

Holmen visar en karta där täkt, utfartsväg och föreslagen samrådsrets framgång. Se bilaga till denna handling.

Uppsala Kommuns synpunkter

Behovet

Efter att Jonas visat karta med befintliga täkter i Uppland som visar att öster om Uppsala finns ett hål där det saknas täkter, nämner kommunen att det finns en ansökan inne för prövning av ytterligare en täkt öster om Uppsala och att det finns en befintlig täkt som saknas. Dessa är Swerocks Almby och Skanskas Onslunda. Dessa bör också framgå av behovskarta. När det gäller behovet, även om det inte finns många täkter öster om Uppsala bör de nya samt blivande täkter tas med.

Holmen: Kartan kommer kompletteras med detta.

Ny vägdragning

När det gäller ny vägdragning från tåkten frågas efter motiv till den föreslagna dragningen.

Holmen: Det finns flera motiv t.ex. minska störningar för närboende, Holmen planerar själva för ett nytt villaområde i Länna. Vi vill nyttja Holmens mark. Behöver bara korsa en väg. Det finns en bra utfart till allmän väg med fri sikt.

Bolaget lyfter även att i samband med att den nya vägen söderut byggas. Kommer befinlig väg Kalle Blanks väg som ansluter till Länna tätort att behöva nyttjas, när tåkten etableras.

Avstånd närboende

Avstånd till närmaste bostadshus ser ut att det är bara 200 meter Myskdalen jämfört med samrådshandlingen där 350 meter anges.

Holmen: Avståndet som anges är beräknat från brytområde. Avståndet kommer mest troligt att bli längre.

Verksamhetskoder

De i samrådshandlingen föreslagna koderna 90.29 och 90.80 gäller återvinning på samma plats. Kommunen har inte sett dessa koder i kopplade till täkter tidigare.

När det gäller koderna 90.30 och 90.40 gäller dessa för lagring men att massor sedan flyttas till annan plats för återvinning.

Det är viktigt att det blir klart vilka koder som ansökan kommer att gälla. Det är också viktigt på mängder.

Holmen: vi har verksamhet i många län och kommuner och vi stöter på olika tolkningar kring koder och tillämpning. Det är därför bra att vi får höra vad kommun och länsstyrelsen anser kan bli aktuellt.

Detaljplaner

Fråga uppkom om det finns kända planer för mer utbyggnad i Länna som skulle innebära hinder om en takt kommer att tillkomma?

Tex om bullerutredning visar att bullerspridningen blir större kan samrådskretsen behöva anpassas.

Brunnar

Enligt brunnsarkivet syns inte så många brunnar i närområdet. Det är viktigt att ha med sig att det kanske finns fler brunnar. Kan fundera på om en egen inventering av brunnar behöver göras.

Naturvärdesinventering

Enligt samrådshandling framgår att naturvärdesinventering kommer göra inom planerat täktområde. Här vill man lyfta att om det t.ex. blir en grundvattenavsänkning kan skogar/sjöar komma att påverkas därför bör naturvärdesinventeringen omfatta ett något större område.

Holmen: Även vägen kommer att omfatta NVI.

Kulturmiljö

Det finns fornlämning i närheten. Enligt handlingen ser inte ut som att det ska göras någon inventering.

Holmen: Det är planerat att göras en kulturmiljöinventering.

Arbetstider

Det planeras rätt omfattande arbetstider jmf med andra täkter. Bör jämföra med villkor hos andra täkter. Vanligast är kl. 06-07 till 18 vardagar och för sprängning kortare tid.

Utökad arbetstid som ett godkännande från TM.

Buller

Det stod inget om bullerdämpade borrhigg vilket brukar vara vanligt idag.

Det är viktigt att utreda behov av bullervallar mot närboende

Avbaningsmassor

Det ska framgå om avbaningsmassor kommer nyttjas till bullervallar. Hur mkt avbaningsmassor uppstår? Viktigt att utreda avbaningsmassor med koppling till utvinningsavfall. Det kan uppstå behov att ta fram avfallshanteringsplan kopplat till avbaningsmassor.

Vattensituationen

När det gäller påverkan på vatten beror det på vad hydrogeologiska utredningen visar.

Täktplan

Det är bra att beskriva etappindelning för hur täktplanen ska se ut.

Bör också tänka på att det finns plats för upplag och bullervallar etc mellan verksamhetsområde och brytområde. Det ska finns tillräckligt med plats för ytor för tex upplag och vallar.

Holmen: Nuvarande skiss visar ett verksamhetsområde som är nästan dubbelt så stort som brytningsområdet. Det finns en lågplatå som planeras nyttjas som upplagsplan.

Drift

Finns möjlighet för anslutning till eldrift. Andra miljöåtgärder kopplade till verksamheten.

Hantering av massor

Var kommer externa massor hanteras inom området? Det är viktigt med mottagningskontroll. När det sedan går över till efterbehandling, var går gränsen mot deponi med avseende på intransporterade massor?

Holmen: Det kommer bli mer diskussioner kring hantering av massor.

Sprängning

När det gäller sprängningar, finns planer för besiktning av byggnader? Och även besiktning av brunnar.

Holmen: vi har tidigare erfarenhet från besiktningar och det är även en trygghet för oss också.

Dike

Det finns dike där upplagsplaner planeras.

Det ser som att vattendelaren går genom den sydvästra delen av täktområdet. Kan det påverka Ältsjön? Detta bör kollas upp.

Holmen: vår initiala bedömning är att det inte kommer påverka men det kommer utredningen att visa.

Länsstyrelsens synpunkter

Naturvärden

En NVI behöver göras. Det som skulle kunna vara intressant är området i branten som skulle kunna ha äldre träd där det kan finnas naturvärden av intressen.

Om verksamheten innebär grundvattenavsänkning är det viktigt att utreda vilka vattenberoende intressen som kan beröras.

Långsjön är en recipient nedströms, därefter ett **Natura 2000**-område i form av Sävjaån-Funbosjön. Det är viktigt att beskriva vad som kan rinna ut från täkten så att det inte kan förorena/påverka Natura 2000 området negativt.

I stora skogsområdet Almunge-Länna-XX finns **uggleobservationer**. Vid inventering notera om det finns fågelbon i äldre träd i närheten som kan störas av buller och mänsklig aktivitet. Det finns misstänkt spelplats för **tjäder** ca 1 km från området. Området behöver inventeras med avseende på bullerpåverkan för uppväxtmiljö för habitat för hönor och kycklingar av tjäder.

Vid naturvärdesinventeringen är det bra att även ta med **groddjur**. Annars finns risk för att det behöver kompletteras. Mellan täktområdet och Ältsjön finns det en korridor 200 meter, kan det vara så att groddjur flyttar mellan dessa områden?

Viss tillrinning sker i riktning mot Ältsjön. Om det finns förekomst av vattensalamandrar i Ältsjön skulle dessa kunna utnyttja ett större område mot täktområde som övervintringsmiljöer. Kan vara idé att även inventera vattensalamandrar i samband med naturvärdesinventeringen.

Kulturmiljö

Det behöver ske en utredning eftersom det har gjorts få utredningar i området. Svårt att på förhand säga vad man kan hitta 25 m över havet t.ex. fynd från stenålder. Det är klokt att gå via Länsstyrelsen för beställning av utredning då det kan finnas boplatser. Erfarenhet från när skogsbolag gör utredningar är att det framförallt görs okulär utredning.

När det gäller bullervallar/skyddsvallar behöver man fundera på ytan. Det är vanligt att man vill räta ut vägar. Det är bättre att ta i på en gång när det gäller behov av ytor för att det ska vara tillräckligt för verksamhetens behov.

Holmen: När det gäller steg 2 utredningar är vi tveksam om rutnät är nödvändigt över hela ytan. Vi får tittar på det tillsammans då vi anser att steg 2 inte behövs på hela området. Vi får fortsätta diskutera frågan.

När det gäller vägen så kommer den att omfattas av både NVI och kulturmiljöutredningar.

Diket

Diket som finns på upplagsytan. Kommer det ske något arbete i diket eller kommer det vara orört?

Holmen: Enligt vad vi kommit fram till omfattas diket inte av markavvattningsföretag. Vi har inte bestämt ännu om vi ska kulvertera eller ha överfarter. Vi vet att vi kan kulvertera viss sträcka utan att det blir vattenverksamhet. Vi behöver fundera mer på saken.

LST: Det måste vara tydligt hur bolaget kommer göra.

Holmen: Har ni någon annan bild, tex markavvattningsföretag?

LST: nej, men blir det vattenverksamhet bör det framgå av samrådet. Dämma schakta mm omfattas av vattenverksamhet

Miljökvalitetsnormer

MKN ska ingå.

Kartor

I samrådshandlingarna saknas täktområdet på vissa kartor. Det behöver märkas ut och även brytningsområdet.

Holmen: att det inte framgår täktområdet på vissa kartor beror på att SGUs karttjänst inte kan lägga till shp-filer. Anledningen till att brytområdet inte är utmarkerat beror på utredningar kan det ändras.

Underskrift

Underskrift av ansökan måste finnas med.

Planerad täkt

Det är ett stort område, kommer hela vo utnyttjas?

Holmen: I och med masshantering kommer det att behövas ytor.

Brytdjup

Det framgår inte brytdjup

Holmen: Det skissas på en meter över nivån på grundvattenytans nivå på platån men vi får vänta och se vad den hydrogeologiska utredningen visar.

Stålning

Det hänvisas till SGUs data vad gäller stålning. Kommer ni att göra en egen strålningsanalys?

Holmen: Nej, vi hänvisar till data hos SGU

Grundämnesanalyser

De är bra att göra grundämnesanalyser.

Holmen: Är det något specifikt ni anser är bra att undersöka?

Ja, t.ex. arsenik där det inom vissa delar av Uppsala finns problem med höga halter.

Närboende

Området ligger det nära Länna. Det kan misstänkas bli lite protester med en ny bergtäkt i närheten. Det är bra att erbjuda de som är närmast besiktning av brunnar, kvalitet av vatten, djup vatten.

Holmen: Det har vi gjort i flera av våra täkter. Vi har redan träffat grannar vid Ältsjön som är gamla Holmenbekanta.

Arbetstider

Arbetstider fram till kl 22 kommer bli en fråga hos närboende.

Friluftsliv

Det finns en prickad väg/stig i området, är det Holmens?

Holmen: Stigen är inte vår. Vi angelägna om att vi ska ta hänsyn till angränsande intressen. Vi har en kunskapsskog i närheten. I täktens södra spets har vi valt att ha information om grus som en stor fråga för holmen för att besökare till skogen har med sig.

Stor täkt

Med hänvisning till årston är den planerade täkten en stor täkt för länet, 400 000 per år. Föreslår att det i samrådsmaterial ska finnas med en bullerberäkning.

MKM

Vad gäller föroreningshalter med avseende på MKM ska det beskrivas i samrådshandlingen.

Eldrift

Alla täkter i länet med samma storlek har elanslutning i sina tillstånd.

Holmen: Bör ha med sig att det inte finns tillräckligt med tillgängliga maskiner ännu.

Långsjön

Delar av Långsjön utgör dricksvattentäkt. Den får inte påverkas av planerad verksamhet. Beskriv åtgärder som planeras vidtas. Beskriva det också med avseende på MKN.

Holmen: Avrinning från tälten mynnar ut nedström den delen av Långsjön som utgör dricksvattentäkt.

I ansökningshandlingar ska detta finnas med:

- Utvinningsavfall?
- Behov av bullervallar
- Avbaningsmassor
- Efterbehandling, redovisa en preliminär efterbehandlingsplan.
- Föreslå ekonomisk säkerhet, MPD utgår från MPD mall som utgår från MSS
- Tydliga åtaganden
- Shp-filer
- Samrådslistan
- Miljömål behöver vara med.

Länsstyrelsen ser gärna att man har jobbat med biologisk mångfald under drift. Får se vad NVIn visar.

Om det blir vattenverksamhet ska Kammarkollegiet och Hav vara samrådsparter.

När det gäller 11 kap miljöbalken och Seveso ska det också att tas med i samrådet

Ev dricksvattentäkt

Holmen: Vad gäller för Långsjön?

Kn: Kan komma att upphöra som dricksvattentäkt.

Holmen: Hur kan vi bli uppdaterade om status för det?

Kn: Hänvisar till att kontakta Uppsala vatten om frågan.

Avslut

Holmen: Vi tänker anpassa samrådshandlingen med synpunkter som framkommit vid detta möte och planerar därefter att skicka ut samrådshandling om ca två veckor (slutet av februari /början av mars 2024). Minnesanteckningar kommer att skickas över till Kommunen och Länsstyrelsen så fort de är klara.

Bilaga

Bolagets förslag till samrådskrets där utskick av samrådshandling går ut till samtliga inom streckad blå linje.

